

A PIARISTÁK SZEGEDI DRÁMAJÁTÉKAI.

A piaristák szegedi gimnáziumában előadott színjátékokkal először Pap János foglalkozott tüzetesebben: a kegyesrendiek szegedi *Historia Domus* ma már elveszett első kötetének felhasználásával megírta a kegyesrendiek szegedi házának történetét. A kiváló piarista történétíró hatalmas tömegből szedte ki a munkájához szükséges adatokat, de minthogy nem volt célja a piarista-tanítás e nevelési eszközével behatóan foglalkozni, csak izelítőként jegyzett fel a található adatokból néhányat. Utána Reizner János Szeged monografiájának írása közben először dolgozta fel a szegedi színészet történetének adatait. A Pap Jánostól közölt adatokat mind felhasználta, sőt némileg bővítette és egy nyugtatványból azt a következtetést vonta le, hogy már 1723-ban tartották a piaristák első drámajátékukat Szegeden. Ez az adat azonban még csak következtetés volt, s Prónai Antal is csak később fedezte fel az első előadás emlékét 1722-ből. Majd Szmollény Nándor adatait az újabb irodalomtörténeti kutatásokkal bővítette és magyar fordításban közölte Deményi Lászlónak (Ladislaus Damiani) azt a beszédét, melyet 1735. augusztus 1-én a szegedi első piaristaszínház felavatásakor tartott.

A szegedi színjátékokhoz a legtöbb irodalomtörténeti adatot a kiváló Prónai Antal közölte, két munkájában. *A piaristák színjátéka Pesten a XVIII. században* c. műve bár nem foglalkozik külön a szegedi színjátékokkal, mégis a jelesebb kegyesrendi drámaírók működésének kiegészítéséül, a szegedi előadások felderítése körül is alapvető munkát végzett, s az eddigi tévedések tisztázásául megállapította, hogy az első magyarnyelvű színjátékot Szegeden 1758-ban játszották (Perczel Imre: *Adakozó öregről és fősvény ifjúról* c. vígjáték). Másik művét, *A kegyesrendiek magyarországi iskoláiban 1670—1778. előadott drámák jegyzéke*, a szerző halála folytán Császár Elemér adta ki az IK. 1915. évfolyamában (114. l.). Prónai oly összefoglaló munkán dolgozott, mely a piaristák magyarországi összes iskoláinak valamennyi drámáját felölelte volna. Halála miatt a feldolgozás teljesen elmaradt, s csupán a még kiigazításra és pótlásra szoruló értékes jegyzetek maradtak fenn. A szegedi adatokra vonatkozó kutatást felkérésére Divényi Gyula végezte, aki azonban megállapításom szerint csak a *Catalogus Juventutis* első kötetét használta fel, s azt is hiányosan. Ily módon Prónai e második művét több helyen kellene kiigazítani. (Több helyen p. o. a kézirat téves olvasása más értelmet és más tárgykört említ, mint a helyesen olvasott szöveg.)

Prónai kutatásait Németh Károly budapesti piarista tanár folytatja nagy tudással. Hálásan köszönöm, hogy a szegedi piarista színlapokról, melyek a különböző (Prónai által is említett) rendházakból időközben a rend központi könyvtárában helyeztetek el, részemre pontos másolatokat készített.

*

A piaristák szegedi színjátékainak felkutatása során feldolgoztam a szegedi városi levéltár, a szegedi városi számvévségi irattár és a kegyesrendiek szegedi házi és gimnáziumi irattárát, valamint az idevágó irodalomtörténeti műveket. A forrásművekből összeállítható kép egységes — ami hiány van benne, azt csak az elkallódott *Historia Domus*ból lehetne pótolni. Az adatok tanúsága szerint a város támogatása már 1723-ban megkezdődött,

s két ízben tetemesen ismétlődött: 1735-ben, majd 1755-ben saját költségén építtette fel a piaristák komédiaházát. Nem lehet vitás az 1715. és 1719. év adatainak egybevetése után, hogy a város már jóelőre gondoskodott a színjátékok meghonosításáról, mert a kiváltságlevél vonatkozó adata nem írható a még Magyarországon akkor sehol nem létező világi színészet javára. Temesváry János főbíró, a szegedi polgárból lett nemes nevéhez fűződik nemcsak a piaristák 1719. évi szegedi letelepülése, hanem a színjátékok meghonosításának a kiváltságlevélbe foglalt biztosítása is.

A szegedi színjátékokban a hat osztályból álló gimnázium két-két osztálya vett részt. Két-két osztály alkotott egy fakultást az osztályvezetés és a színjátékok szempontjából. Egy tanár rendszerint két osztálynak volt a főnöke (magister), s így a nyilvános előadások előkészületeibe mindkét osztályát bevonta. Az alábbiakban külön feltüntetem, hogy az egyes előadásokat mely csoportok mutatták be, s evégből az itt feltüntetett betűjelzést fogom alkalmazni.

A.	{	rhetorika,	VI.	}	osztály.
		poetika,	V.		
B.	{	syntaxista,	IV.		
		grammatista,	III.		
C.	{	principista,	II.		
		parvista,	I.		

Külön meg kell emlékezni a *Catalogus Juventutis* szerkesztéséről, mint arról a forrásműről, mely a legtöbb adatot megörökítette. A *C. J.* első-sorban a tanévet tünteti fel, még pedíg rendszerint azt az évet, melyben a tanév végződött (augusztusban). Ez után következnek a fenti sorrendben osztályok szerint a tanulók névsorban nemzetségük, születési helyük és életkoruk feltüntetésével. Az egyes csoportot, vagyis két osztályt a bejegyző magister aláírta és aláírása előtt emlékezett meg arról, hogy növendékei színjátékot adtak elő. Legvégül a gimnázium igazgatója által készített létszámstatisztika és aláírása következett. Mind a *C. J.*, mind a kegyesrendiek egyéb szegedi kéziratait Révai József dr. piarista tanár segítségével vizsgáltam át, akinek ezert hálás köszönetemet tolmácsolom.

1722—1782. terjed a szegedi színjátékok kora, több megszakítással. Így 1738—41. a pestis, majd két ízben a színpad pusztulása miatt be kellett szüntetni az előadásokat. Más évekről is hiányoznak feljegyzések, de feltehető, hogy a játékok nem szüneteltek, csupán a feljegyzések maradtak el ismeretlen okokból. Így nem található az évkönyvekben feljegyzés: Dugonics András (1762.), Benyák Bernát (1770.) és *Mlinkay* Alajos (1775.) magyar drámajátékairól. 1757—67. és 1770—78. hiányoznak e feljegyzések, s így azokról tudósítást nem közölhetünk.

*

Az adattár összeállításánál a következő forrásműveket idézem. (Zárójelben közlöm e helyen is az idézet módját.)

(*C. J. I.*) *Catalogus juventutis* 1722—58. *Kézirat.*

(*C. J. II.*) *Catalogus juventutis* 1759—92. *Kézirat.*

(*D.*) Dugonics analectái a Nemzeti Múzeumban. 81. Fol. lat. *Kézirat.*

(F. D.) *Familia domus* 1720—80. Kézirat.

(H. D. K.) *Historia domus*. Kecskeméten. Kézirat.

(H. G.) *Historia gymnasii ab anno 1770*. Kézirat.

(O.) Demény László: *Orationes*. Tyrnaviae, 1742.

(P.) Pap János: *A piaristák Szegeden*. Szeged, 1886.

(P. 1.) Prónai Antal: *A kegyesrendiek magyarországi iskoláiban 1670—1778. előadott drámák jegyzéke*. IK. 1915.

(P. 2.) Prónai Antal: *A piaristák színjátéka Pesten a XVIII. században*. Bpest.

(R.) Reizner János: *Szeged város története*. Szeged, 1900.

(Sz. I.) Szeged város számvevőségi irattára.

(Sz. L.) Színlapok a piaristák központi könyvtárában.

(T.) Takáts Sándor dr.: *Benyák Bernát és a magyar közoktatásügy*. (Bp. 1891.)

(V.) *Visitationes ab anno 1722—1774*. Kézirat.

(V. L.) Szeged városi levéltár.

(L.) Saját gyűjteményem.

A személyi adatok: Magyar Gábor névszorösszeállítása a szegedi kegyesrendi főgimnázium 1895—96. értesítőjében és Perényi József dr. piarista tanár szíves közlései.

(Rövidítések: ig. = igazgató. t. = tanár, Sz. = Szeged. * = született.)

Fölvilágosító és magyarázó megjegyzéseimet zárójelben közlöm.

1715. HD, K.

1715 mense augusto Paulus a S. Petro actiunculam produxit ad vota omnium, ut adeo. Parentum Discipulorumque animis sibi devictis cumulati sint... Inde fama bonumque Schol. Piar. nomen per oram Tibisci propagatum est, excurrit quoque Szegedinum, cuius civitatis Judex, Joann Temesváry, uti jura liberae Civitatis Segediensis revindicavit, toto egit pectore pro instituto nostro Szegedinum introducendo.

(Német Károly szíves közlése, mely szerint az i. m. 16. l. található az idézet.)

1719. VL.

In suis porro propriis territoriis jus ... aliisque locis publicis pro communi civitatis hono applicandis, theatri videlicet domibus jaculatoriis aliisque locis prospiciendi.....

(III. Károly király Laxenburgban 1719 V. 21. kelt diplomájában, melyben a város régi kiváltságait megerősíti.)

1722.

Mutius Scaevola in scaeva dexter seu Mutii infracta pro patria virtus, (...) in LVCEM tYpô eDIta VVLgata et eXposita. Drammatice vero producta Szegedini 1722. Anno quo: Terra tVa non VoCabItVr aMpLIVs DesoLata. Budaë, Typis Joannis Georgii Nottenstein.

(A dráma szerzője Pécsy Domokos, 1700—1735. t. 1721—23. 1732—34. A *Mutius Scaevola* címlapján jelezve van, hogy 1722-ben Szegeden előadták. A könyvet Csáky Imre gróf kardinális költségén készítették. Pécsy a drámát Livius II. könyve nyomán írta. Az eddigi kutatások szerint ez az első

szegedi színi előadás! Az első kronosztikon, melynek külön érdekessége az $Y = V = 5$, az 1732. évet mutatja, míg a második a szegedi előadás 1722. évét.)

1723. R.

Perceptor uraimék kegyelmetek. Ezen commissionk szerint tisztelendő páter piaristák uraimék instantiájokra az producálandó comédiára huszonöt Rhen. forintott fizessen. Szegedini, die 15-a 8-bris 1723. Per Magistratum.

(Épígy szól a másik 8 frtos utalvány is «Ioannes Miller iudex aláírással. R. i. m. III. 363. o. közli az 1. jegyzetben. Az okiratok a közlés óta elvesztek.)

1729. C. J. I.

A. Professor horum fuit P. Thomas ab Im. Con. B. V. M. (Hranák Tamás, * 1701. t. 1726—27. 1728—29.) cum quibus pduxit declamationem Bacchanalisticam cui titulus *Fortuna Ixionea in Baccho*. Et actionem comico-tragoediam *De Probo Imperatore Romano* cui titulus *Themis rea criminis*.

B. Horum magister erat Fr. Samuel a Sancto Andrea Apostolo (Skultéty Sámuel t. 1728—29.) cum quibus pduxit actionem quae intitulatur: *Triumphus intemeratae constantiae subscriptione*.

Lucani Lib. I. sClte nefas: Magao te IVDICO qVIsqVe tvetVr aequo defensor maximus ipse Deus

326. 280. 660. 164. 299.

C. Quorum magister erat Fr. Leopoldus a S. Joseph, (Zsigmondovics Lipót * 1707. t. 1728—29.) cum quibus produxit actionem, quae intitulatur *Mulieris Imperii infelicitas* cum subscriptione: dat poenas misso natorum sanguine mater.

1729. SzL.

A. *Themis rea criminis* seu ProbVs per fraVDeM a sVIs proCerIbVs soLlo spoLIatVs. Honori, ac venerationi amplissimi magistratus liberae regiaeque civitatis Szegediensis fundatoris, ac patroni sui gratiosissimi dum ab eodem praenobilis, ac ingenua Gymnasii scholarum piarum praetitulatae civitatis rhetorices, et poeseos juvenus praemiaretur in scenam datus annò quò spondet sors altos, aliter sed gignit honores.

349. 310. 261. 215. 99. 172. 323.

Budae, typis Joannis Georgii Nottenstein. 1729.

(Érdekes a darab nyomtatott színlapja, mely az *első szegedi színlap*.

A 8 lapos nyomtatvány felsorolja a tanulók nevét is. Az argumentum szerint: a harcból visszatérő Probust a legmagasabb polcra emelik, amit azonban csak kelletlenül fogad, Probus vissza akarja állítani a békebeli fegyelmet, miért hívei ellene fordulnak és megölik. Szerző az említett Hranák Tamás.)

B. *Triumphus intemeratae conscientiae* seu Leo e faVCibVs LeonVM faVente Ita DeI graIIa ereptVs. Honori ac venerationi illustrissimi domini, domini Bartholomaei de Weis, sacrae Caesareae, regiaeque Catholicae majestatis equestris ordinis catafractorum colonelli, praesidii Szegediensis, annexorumque intra Danubium, Tibiscum, et Marusium actualis commendantii etc. Domini domini gratiosissimi a praenobili, nobili, ac ingenua gymnasii liberae regiaeque civitatis Szegediensis scholarum piarum syntaxeos et grammatices

iuventute scenicis datis et expositis VMbris. Anno quo scilicet nefas: Magno te iudice quisque tVetVr. Ita Lucanus lib. I.

Aequo defensor maximus ipse DEVS

326. 280. 660. 164. 299.

Budae. . . .

(A színlap impressuma megsemmisült. Szerző az említett Skultéty Sámuel.)

C. *Muliebris imperii infelicitas*: seu Laeta LaoDiCe pVrpVreo sangVine natorVM InebrIata. Honori, ac venerationi admodum reverendi, ac religiosi in Cristo patris P. Ladislai a S. Joanne Baptista religionis clericorum regularium pauperum Martris Dei piarum scholarum per Hungariam, et Transsylvaniam praepositi provincialis.

ILLVstrIssIMA, praenobili, nobili atque annexa, SzegediensIs. Liberae regiaeque civitatis infimae classis gramaticae iuventute. scenica adVMbratione, atqVe appartV eXhIblta.

Anno quò dat poenas misso natorum sanguine mater.

105. 246. 269. 501. 392. 216.

Budae, typis Joannis Georgii Nottenstein MDCCXXIX.

(A megtisztelt atya Kubránszky László rendfőnök volt. A színlapot latin és német nyelven nyomták. A darab német címe: *Das Weiber-Regiment nihmt selten ein guts End*. A színlap két nyelven közli a tartalmi kivonatot is, s forrásul felemlíti: Justus Lipsius Lib. 2. cap. 2. — Szerző az említett Zsigmondovics Lipót.)

1730. SzL.

C. *Rara concordia Fratrum* sive Belametes a Gratino minore natu fratre suo e medio sublatus. Honori perillustris ac generosi domini, domini Francisci Antonii Beer sacrae Caesareae regiaeque majestatis guarnisonis Szegediensis, et Aradiensis apothecarii etc. etc. domini et patroni gratiosissimi a perillustri praepibili (?) nobili ac ingenua Szegediensium scholarum piarum principiorum et parvae adolescentia scenice adumbrata.

Budae. Typis Joannis Georgii Nottenstein.

(Az előadás évének meghatározása csak valószínű, szerzője sem állapítható meg pontosan. 1729—30. Vitzmann Bernardin, 1730—31-ben Gróf Demjén tanította a két alsó osztályt.)

1731. SzL.

A. *Nativitas domini nostri Jesu Christi* duodena figurarum sub fabuloso cortice latentium varia carminis specie honori amplissimi magistratus liberae, regiaeque civitatis Szegediensis fundatoris gratiosissimi a perillustri nobili, ac ingenua metricae facultatis gymnasii L. regiaeque civitatis Szegediensis iuventute in scenam data anno quem praesens versus indicat

A Jove principium semper habeto tuum

1. 264. 500. 270. 166. 530.

Budae Typis Joannis Georgii Nottenstein. Anno 1730.

(A kronosztikon itt 1731-re utal, úgyszintén a színlap két kaballisztikus számsora is. A metrikai fakultás valószínűleg a két felsőbb osztályt jelenti; főnökük Parlay Lőrinc volt. [FD.]

B. *Caeca Manuctio in Alexio Pupilli*.

Constantinopolitani imperii tutore cum eodem sublato honori perillustris, ac generosi domini, domini Georgii Podhraczký de eadem liberae regiaeque civitatis Szegediensis iudicis actualis, nec non inclyti comitatus Csongradiensis tabulae iudiciariae assessoris dignissimi meritissimi etc. D. patroni sui colendissimi partim epistolice partim metricè adumbrata atque

Ita a nobili ac proba iuventute exhibita

110. 1. 130. 4. 193. 859. 434.

syntaxeos, et grammatices Szegediensium scholarum piarum. Budaë, typis Joannis Georgii Nottenstein, 1731.

(A darab szerzője Turczér Simon a S. Anna * 1709. V. 20. t. 1730—31.)

A. *La Vr Vs fLos prae aLIIs fLorIb Vs DIVtVrnIssIMA*, seV MartIs gLorIa fatI VICIssItVdI nIs Ignara IVgItter fLorens etc. Die unter andern allerdauerhafteste Lorber-Blum, oder die niemalen unterdruckte Heldenmuthige Tapferkeit. Honoribus illustrissimi domini Francisci Josephi S. R. imperii comitis de Franckenburg L. B. de Schellendorff, Haereditatii Domini de Warthau unius compagniae Tranateriorum capitanei actualis patroni gratiosissimi. Nobili ac ingenua oratoriae facultatis gymnasii Szegediensis scholarum piarum iuventute, perreverenter exhibita.

(Szerző: Parlay Lőrinc * 1707. t. 1730—31. A színlapöt latin és német nyelven nyomták.)

A. *Vita felix sine lux, sine CruX*. Inqua.

340 144 520 144 583

Delectant tua te, et me mea quemque sua,

278. 301. 105, 105, 35, 36. 580. 291.

Quia modo tandem omnis homo bonum vinum ponit.

134. 180. 229. 138. 322. 479. 529.

In scenam data a perILLVstrI, nobILL, atqVe ingenVo eLoqVentIae SzegedIensIs gIIInnasIo.

(Szerzője: Parlay Lőrinc.)

B. *Virtus post funera in Milo Persa episcopo*.

Honori perillustris ac senerosi domini domini Thomae Vranovics inclyti comitatus Csongradiensis ordinarii jurati Notarii, eiusdemque tabulae iudiciariae assessoris dignissimi etc. domini patroni gratiosissimi nobili ac, lecta gymnasii Szegediensis ex scholis Pii syntaxeos, et grammatices,

129 305 270 168

iuventute, scenice vivificata. (—) Budaë, typis, Joannis Georgii Nottenstein.

859

(Szerző: Turczér Simon.)

1732. V.

Anno domini 1732. die 4. Juny hora 11. matutina venio in hanc domum nostrum Szegediensem occasione visitationis Canonica ad-um Rndus pater Alexius a Resurrectione Domini, praepositus per Hungariam provincialis, cum secretario suo p. Constantino a Passione Domini..... Die 6. docentium in scholis diligentiam, annumque iuventutis profectum, instituto de more examine, re duli (?) disquisivit, et poemati *de S. Ladislao*, per p. Melchiorum a S. Wencaslav, rhet. et poeseos professorem venuste et eleganter composito interfuit.

(A Szent Lászlóról írt darabot 1723. VI. 6. adták elő Szlopnyai Elek provinciális előtt. Szerzője: Deák Menyhért * 1702. t. 1726—28. 1731—33.)

1733. SzI.

(Számvevőségi irattár 1733/34. Szá. Npl. kiadási tétel.)

42. Nemzetes Kamarás Uraimék vegyenek gyltek N. Varossunk szükségére, egy Láp fátt, Tsztelendő Pater Piaristák Atyám Uraimék Residentiája szükségére pedig kétt Láp fátt minden Láp fa á F 10 tészen Harminez idest 30 F.

Szegedini 27^a Juny 1733. Per Mgtrtum.

Specificatio szerint kezeimhez vettem Perényi György. F 30. —

(U. ebhez Kamarási jegyzet :)

Sub N° 42. Nemes város részére vétetődött egy Lap fa in Fl 10. T. Pater Piarista Residentia szükségére pedig kettő in ex pro Fl 20: város szükségére nd. difficultáltak ugyan, de a P. Piaristak szükségére mi okbul vette a Communitas Cassának... Fl 20. —

(Ez az első színházépítésre vonatkozó adat. Az építkezést csak 1735-ben fejezték be.)

1733. C. J. I.

A. Horum omnium Professor fuit P. Dyonisius a So Regi Ladislao (Borsos Dénes 1706—1761. t. 1725—26. 1732—33.) cum quibus produxit declamationem bucolicam, cui titulus: *Pietas Aristi* et actionem intitulatam *Fulgidae virtutis speculum*.

B. Horum omnium magister fuit Frater Alexander, cum quibus produxit actionem titl: *Publici P. privato boni assertor*.

(Szerzője: Sárközy Sándor * Sz. 1739. VI. 10. t. 1732—33. lelkész 1736—39. A szegedi lazarétum lelkipásztoraként halt meg pestisben.)

1735. O.

Ladislai Damiani a Sancto Nicolao, e scholis Pius clerici regularis-sacerdotis et eloquentiae professoris, orationes in variis Hungariae Gymnasiis habitae. Tyrnaviae, typis Academicis, Soc. Jesu, Anno 1742.8^o451 l. (321—353 l.) Eucharisticon pro novi theatri extruptione, oratio XI. Habita Szegedini, ad amplissimum Civitatis ejusdem Magistratum, Kal. Aug. Ann. MDCCXXXV.

(A beszéd magyar fordítását közli Szmollény Nándor könyve a szegedi színészet történetéről. Deményi László 1721—1766. t. 1734—35.)

1735. SzI.

Pro pineis trabibus ad extruptionem Theatri comparare 22 Fl 50.

(Számvevőségi irattár. 1735/36. Zársz. Szeptember havi kiadások között.)

Fabro lignario Quercinis theatrum perficienti Fl 41.

(Számvevőségi irattár. 1735/36. Zársz. Október havi kiadások között.)

Pro 30 solidis lignis quercinis ad theatrum et educilli aedificium aptatis Fl 20.

(Számvevőségi irattár. 1735/36. Zársz. December havi kiadások között.)

1735. C. J. I.

A. Horum professor erat P. Joannis a Sancto Georgio (Molnárovics János * 1705. t. 1734—36.) cum quibus produxit *actionem* unam, *declamationem* unam.

B. Horum omnium magister fuit Michael a S. J. Nep. (Prieleszki Mihály 1711—1763. t. 1735—36.) cum quibus produxit actionem *De Dionysio, Dione et filio ejus Arite*.

1736. C. J. I.

B. Horum omnium magister fuit Michael a S. Joan. Nep. cum quibus produxit actionem *De Philippo et Pausania*.

C. Horum omnium erat Ignatius a Sto Josepho (Keiser Ignác * 1716 t. 1735—37.) produxitque actionem *De Sancto Vito Martire*.

1742. C. J. I.

A. Quorum professor fuit Alexius a So Rege Stephano (Lality Elek Sz. 1713. * Szent Anna 1776. IV. 27. t. 1740—42. 1748—53.) cum quibus *produxit*.....

B. Quorum omnium magister erat Adamus a Salvatore (Rigó Ádám 1716—1763. t. 1741—42. 1748—49.) cum quibus produxit actionem, cui Titulus *Fraus et dolus nemini patrocinantes*, de Mauro et Ascanio ducibus Mediolanensibus.

C. Horum omnium magister fuit Antonius a S. Joseph (Queck Antal 1721—75. t. 1741—43.) cum quibus produxit actionem cui titulus *Fidelitas invidiae victrix, de Belisaro*.

1743. C. J. I.

A. Quorum magister fuit Chrysostomus a So. Disma (Dorinecz Krizosztom 1713—1794. t. 1742—43.) cum quibus produxit dramam desumptam ex Scriptura *De viniae administratoribus*.

1744. C. J. I.

A. Horum omnium professor P. Elias a Virg. Carmelitana, (Zsigmondovics Illés * 1715. t. 1734—35. 1742—44. 1764—65.) cum quibus drama primum Bacchanalicum *De Joca Heluene cum uxore et filiis tragice occiso* produxit item representationem quadregesimalem *De Christo patiente*. Item *Bellum Perseicum Phineo pro Andromeda exprimendo* Libertatem Liberae Regioque Civitatis Szegediensis.

(Az első darabot farsang, a másodikat nagybőjt idején adták, míg a harmadikat IV. 24., amikor a városi tisztújításokat rendszeren tartották.)

A. Horum omnium professor fuit P. Clemens a So. Thoma Aquinate (Kalocsay Kelemen * 1714. t. 1744—45.) cum quibus produxit declamationem in festo S. Francisci Xaverii Illmo dno commendanti interimali praesidii Szegediensis dicatam; cujus thema erat: *Sponsabo te mihi in fide. De Sancta Catharina Virgine et Martyre*.

(Az előadás napja 1744. XII. 3.)

1745. C. J. I.

B. Horum omnium fuerat moderator Pater Ambrosius a S. Joseph, (Bernácsky Ambrus 1714—1761. t. 1744—46.) cum quibus produxit actionem cui titulus: *Supplex adolescentum legatio urbem Trojam in Appulia ab obsidione vindicans*.

C. Horum omnium moderator fuit Philippus Nerius a S. Teresia (Láng Fülöp 1718—1799. t. 1743—46.) cum quibus produxit actionem cui titulus: *Fidei et castitatis, victima Sanctus Pelagius adolescens ab Abdarameno rege Cordubae causa morti traditus.*

1746. C. J. I.

A. Horum omnium professor fuit P. Petrus a Sancto Stephane Proto Martyre (Metter Péter * Pápa 1713. Sz. 1763. VI. 11. t. 1738—39. 1745—46.) cum quibus produxit actionem *de Reginaldo Bulgariae rege a proprio genitore exoculato.*

1747. C. J. I.

A. Quorum magister fuit P. Ladislaus a S. Steph. rege (Patonyi László t. 1746—47.) cum quibus produxit actionem, cui titulus: *Tomyris Scytharum regina, Cyri Persiae regis internecone amissionem filii persecuta.*

(Cyrus történetét Samuel atya is feldolgozta. P1.)

1748. C. J. I.

A. Horum magister erat P. Adamus a Salvatore Mundi (Rigó Ádám.) cum quibus produxit duas actiones, quarum alteri titulus: *Infidelitas ambitioni juncta crudelis hominum pestis.* Alteri: *Vindicta scelestae factae, alterius vindicta mater est.*

B. Horum magister erat Valentinus a Sto Michaeli (Thoma Bálint 1724—1797. t. 1747—48. 1762—63. 1765—66.) cum quibus produxit actionem cui titulus: *Mars novae vitae auctor,* sive bellum secundum S. Stephani regis cum Gyula Transylvaniae principe.

C. Horum magister fuit Hieronymus a S. Paulo Apostolo (Nagy Jeromos 1721—1803. t. 1747—49.) cum quibus produxit actionem cui titulus *Virtus fortissimum regnandi jus in Bela fratrum solium, excusso Salamone regis Andreae I-mi filio occupante exhibita.*

(Tamás atya hasonló tárgyú darabja 1733-ban került színre Pesten. [P1. 104.]

1749. C. J. I.

A. Quorum institutor fuit P. David a Sancto Petro (Bíró Dávid 1713—1773. t. 1748—50.) cum quibus tres actiones produxit: primum *De Bacchi gymnasio* alteram *In quatragesima, nempe Xtum sub figura Isaaci,* etiam *Joannem Corvinum regni Hungariae gubernatorem a manu Latronum auxilio crucis liberatum.*

C. Quorum omnium fuit Valentinus a S. Michaeli cum quibus produxit actionem, cui titulus: *Deposuit potentes de sede et quod adumbratum est in Bajazethe primo Turcarum imperatore et Tamerlane magnae Tartariae principe.*

1750. C. J. I.

Quorum institutor fuit P. David a S. Petro cum quibus ob imminentem Theatri ruinam nullam actionem produxit: in schola tamen historiam seculi I-mi pro academia ternis vicibus declamavit.

(Bíró Dávid feljegyzése.)